

Växjö universitet
Rektor
Högskolan i Kalmar
Rektor

Juridiska avdelningen
Pontus Kyrk
BESLUT

2008-06-26
Reg.nr 31-5425-07

Anmälan mot Växjö universitet och Högskolan i Kalmar angående överföring av verksamhetsområdet maskinteknik

Högskoleverket kritiserar Växjö universitet för att ha gett högskoleutbildning för programstudenter utan att ha fattat formella beslut om utbildnings- och kursplaner.

Anmälan

Studentkåren i Växjö (SiV) och Studentkåren Högskolan i Kalmar (S:HiK) har inkommit med en anmälan till Högskoleverket rörande överflyttningen av verksamhetsområdet maskinteknik från Högskolan i Kalmar till Växjö universitet. Enligt studentkårerna saknas utbildningsplaner vid Växjö universitet för de studenter som ”flyttats över” från Högskolan i Kalmar och påbörjat ifrågasvarande utbildning vid Växjö universitet. Enligt studentkårerna har Växjö universitet därmed brutit mot 6 kap. 16 § högskoleförordningen (1993:100).

Studentkårerna har anfört bl.a. följande. I början av september 2007 kontaktade flera studenter S:HiK. Studenterna anförde att de fick oklara besked om sitt program och var oroliga för programmets framtid. Studenterna var inskrivna på Programmet för företagsingenjörer samt Programmet för produktutveckling och innovation. Enligt ett avtal som tecknats mellan Växjö universitet och Högskolan i Kalmar (4 maj 2007) gällde att Växjö universitet skulle överta Högskolan i Kalmars utbildnings- och kursplaner inom verksamhetsområdet med viss anpassning till Växjö universitets mall för utbildningsplaner. Enligt punkten 3.1. i detta avtal åtog sig Växjö universitet att erbjuda utbildning för de studenter som var inregistrerade på Högskolan i Kalmar. I de fall studenterna inte accepterade det erbjudandet, åtog sig Växjö universitet att ge resterande del av

utbildningen som en uppdragsutbildning. Studenterna skulle i så fall fysiskt få fortsätta sin utbildning i Kalmar. När studenter senare kontaktade S:HiK fanns en tydlig osäkerhet om vad som egentligen gällde. SiV kontaktades och studenter som valt att flytta över registrerades vid Växjö universitet samt vid SiV. I samband med registreringen inkom de tre studentkårerna inom sydost (de nu aktuella samt studentkåren vid Blekinge Tekniska Högskola) med en gemensam skrivelse till Växjö universitet och Högskolan i Kalmar för att påtala vikten av att denna typ av problem inte uppstår igen vid framtida samarbete mellan lärosätena. Både SiV och S:HiK förutsatte att studenterna efter registrering vid Växjö universitet hade en fastställd utbildningsplan att luta sig emot. Efter samtal med ansvariga vid Växjö universitet under oktober 2007 framkom att så inte var fallet. Den hänvisning som gavs var att Högskolan i Kalmars utbildningsplan var den som skulle komma att bli gällande för studenterna. Då Växjö universitet är en egen myndighet måste beslut om t.ex. utbildningsplaner fattas och registreras vid Växjö universitet. Det är inte möjligt att återropa utbildningsplaner beslutade vid Högskolan i Kalmar. Efter påtalande från SiV har arbetet vid den ansvariga institutionen – institutionen för teknik och design – vid Växjö universitet påbörjats, men utbildningsplaner hade vid tidpunkten för studentkårens yttrande ännu inte fastställts. SiV och S:HiK anser att Växjö universitet har brutit mot högskoleförordningen genom att ge ett utbildningsprogram och registrera studenter utan att en gällande utbildningsplan funnits. Att det finns ett separat tecknat avtal lärosätena emellan förändrar inte detta faktum. Studentkåren anser vidare att Högskolan i Kalmar har agerat oansvarigt genom att medvetet sätta studenterna i en situation där de saknar rättssäkerhet. Studenterna har i och med flytten fått läsa helt utan utbildningsplan vid Växjö universitet. Undervisningen har därmed kunnat bedrivas godtyckligt, då studenter inte haft möjlighet att kontrollera sina förutsättningar. Högskolan i Kalmar har överfört studenter till Växjö universitet med vetskapen om att kurs- och utbildningsplaner inte fanns vid lärosätet och utan att ställa krav på att sådana skulle färdigställas innan kursstart.

Utredning

Anmälan har remitterats till Växjö universitet och Högskolan i Kalmar för yttrande vad gäller frågan om beslut fattats vid Växjö universitet om utbildnings- och kursplaner. Högskoleverket har även frågat om ”upplägget” med att studenter som inte accepterade erbjudandet att läsa utbildningen vid Växjö universitet skulle fullgöra utbildningen på plats i Kalmar, men då som uppdragsutbildning anordnad av Växjö universitet, står i överensstämmelse med bestämmelserna om uppdragsutbildning i

förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor.

Växjö universitets yttrande

Universitetet har i sitt remissvar anfört bl.a. följande.

I samband med en omorganisation inom Högskolan i Kalmar aktualiserades under våren 2007 möjligheten att överföra utbildningen i maskinteknik till Växjö universitet. Med hänsyn till den vikande efterfrågan på denna utbildning vid båda lärosätena och att därmed utbildningsmiljöerna var för sig skulle bli underkritiska, var detta ett sätt att långsiktigt säkra utbildningens kvalitet och att undvika en konkurrenssituation om de studenter som söker sig till denna utbildning.

Mot denna bakgrund utarbetades ett avtal mellan lärosätena om hur denna överföring skulle gå till. Som framgår av avtalet var avsikten att de studenter som påbörjat sin utbildning i Kalmar skulle erbjudas att bli överförda till Växjö universitet och att då fullfölja sina studier som studenter registrerade där. Detta skulle ses som ett erbjudande till studenterna och den som så önskade kunde kvarstå som student vid Högskolan i Kalmar. Samtliga programstudenter valde att acceptera erbjudandet.

Av avtalet framgår att utbildningen för de studenter som fördes över, skulle genomföras enligt de planer som gällde när de påbörjade sin utbildning i Kalmar. Detta är innebörden av avtalets formulering på denna punkt. Den anpassning som dock skulle göras avsåg de mallar som gäller för de formella dokumenten vid Växjö universitet. Beslut har fattats av berörda fakultetsorgan om utbildningsplaner. Kursplaner fastställs successivt innan kurserna genomförs.

Av avtalet framgår också att utbildningen för dem som påbörjat den i Kalmar också skulle slutföras i Kalmar. Några studenter som "fysiskt" behövt läsa i Växjö har således inte varit aktuella.

Studentkårerna skriver i sin anmälan, att studenterna i och med flytten "fått läsa helt utan utbildningsplan" och att undervisningen "därmed har kunnat bedrivas godtyckligt". Med hänsyn till innebörden av avtalets formuleringar att utbildningen skulle genomföras utifrån de planer som gällt i Kalmar, samt till den omständigheten att undervisningen utförts av de lärare som finns i Kalmar och som genom avtalet bytt arbetsgivare, saknar dessa påstående grund.

Frågan om tillämpligheten av förordningen om uppdragsutbildning saknar i sammanhanget enligt universitetets uppfattning relevans. I de fall det blir tal om att enskilda studenter önskar fullfölja en kurs som överförs till Växjö universitet vid Högskolan i Kalmar gäller de regler som framgår av regleringsbrevet för 2007 avseende universitet och högskolor m.m. avsnitt 2, verksamhetsgren: grundläggande högskoleutbildning med stöd-funktioner, punkt 5.

Högskolan i Kalmars yttrande

Högskolan har i sitt remissvar anfört bl.a. följande.

Högskolan yttrar sig över punkten hur konstruktionen av överföringen av studenter står i överensstämmelse med bestämmelserna om uppdragsutbildning i förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor. Frågeställningen handlar om det förhållande som uppstår då studenter väljer att inte flytta över från Högskolan i Kalmar till Växjö universitet. Inledningsvis vill högskolan påpeka att samtliga aktiva studenter flyttade över till Växjö universitet. De studenter som är kvar vid högskolan är studenter som av olika skäl inte fullföljt sina studier, och som återvänder för att slutföra sin utbildning, vilket i de flesta fallen betyder att de vill tentera av en kurs och därmed få examen. I dessa fall kursregistreras student vid högskolan, eftersom det är där studenten en gång är inskriven, och lärarkraft köps in från Växjö universitet. Högskolan menar att den nämnda förordningen inte är tillämplig på den beskrivna situationen

Studentkårernas yttrande

Studentkårerna har beretts tillfälle att yttra sig över lärosätens yttranden och har därvid anfört bl.a. följande. I Växjö universitets lokala föreskrifter för utbildning på grund- och avancerad nivå anges att utbildningsplaner och revideringar av utbildningsplaner fastställs av en grundutbildningsnämnd efter förslag från institutionsstyrelsen. Eftersom de aktuella utbildningsplanerna inte fastställts vid höstterminens start (vad gäller utbildningsplanerna vid ett möte i december 2007 och för flertalet kursplaner vid ett möte i november 2007, där det konstaterades att kursplanerna fastställts efter kursers avslutande men att de fortsättningsvis skulle fastställas innan kursstart) vidhåller studentkårerna att rättssäkerheten för studenterna var ifrågasatt – detta trots att den formella hanteringen nu är avklarad. Studentkårerna betvivlar inte att undervisningen bedrivits korrekt. Men skulle problem i utbildningen ha uppstått hade studenterna inte haft något juridiskt bindande dokument som garanterat deras rättigheter. Vad gäller frågan om tillämpligheten av förordningen om uppdragsutbildning delar studentkårerna Växjö universitets och Högskolan i Kalmars bedömning.

Högskoleverkets bedömning

Uppdragsutbildning

SiV och S:Hik har i sitt yttrande över lärosätenas yttrande anfört att de inte vill att Högskoleverket ska utreda frågan om förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor tillämplighet.

Högskoleverket kan konstatera att denna förordning inte är tillämplig på denna typ av utbildning. Det skulle i sådant fall, såsom också lärosätena hävdar, röra sig om s.k. beställd utbildning i enlighet med regleringsbrevet 2007 för universitet och högskolor m.m. Det synes således röra sig om en felformulering i avtalet. Högskoleverket finner inte skäl att utreda denna fråga vidare.

Kurs- och utbildningsplaner

Av 6 kap. 14 och 16 §§ högskoleförordningen (1993:100) följer att det för utbildningsprogram ska finnas en utbildningsplan och för kurser inom programmet kursplaner.

Av handlingarna i ärendet framgår att den aktuella utbildningen vid Högskolan i Kalmar överfördes till Växjö universitet per den 1 juli 2007. Av avtalet följer att Växjö universitet skulle överta högskolan i Kalmars utbildnings- och kursplaner inom området maskinteknik med viss anpassning till Växjö universitets mall för utbildningsplaner. Formella beslut om kurs- och utbildningsplaner togs av Växjö universitet först i november respektive december 2007. Även om undervisningen under höstterminen 2007 i praktiken bedrevs efter Högskolan i Kalmars utbildnings- och kursplaner, delar Högskoleverket studentkårernas uppfattning att en sådan bristande hantering inte står i överensstämmelse med 6 kap. 14 och 16 §§ högskoleförordningen och skulle – om tvist uppstått – kunna ha påverkat studenternas rättssäkerhet.

Vad gäller Högskolan i Kalmars roll noterar Högskoleverket att rektorn för Högskolan i Kalmar har anfört att högskolan avser att inför eventuella framtida överflyttningar förtydliga ansvaret för den administrativa processen för utbildnings- och kursplaner.

Med dessa delvis kritiska besked avslutas ärendet.

Beslut i detta ärende har fattats av chefsjuristen Eva Westberg i närvaro av verksjuristen Christian Sjöstrand och efter föredragning av verksjuristen Pontus Kyrk.

Eva Westberg

Pontus Kyrk

Kopia för kännedom till
Studentkåren i Växjö
Studentkåren Högskolan i Kalmar